

RZECZPOSPOLITA POLSKA

MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

Warszawa, dnia 03. listopada 2008 roku

BMP-0724-10457/08/AK

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 4. 11. 08.

nr. 6386 podpis. [signature]

Pan
Bogdan BORUSEWICZ

Marszałek Senatu RP

Milowany Panie Marszałku,

W nawiązaniu do pisma z dnia 30 września 2008 roku (sygn. BPS/DSK-043-858/08), przekazującego tekst oświadczenia złożonego przez Senatora RP Pana Kazimierza Jaworskiego podczas 18. posiedzenia Senatu RP w dniu 25 września 2008 roku w sprawie sytuacji obywateli RP, którzy zamierzają zawrzeć tzw. związek partnerski osób homoseksualnych w państwach Wspólnoty Europejskiej, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Stosownie do art. 18 Konstytucji RP małżeństwo jako związek kobiety i mężczyzny, rodzina, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej. Z powyższego przepisu wynikają dwie zasady. W myśl pierwszej zasady, małżeństwo stanowi wyłącznie związek kobiety i mężczyzny, a zatem w świetle prawa polskiego nie może być małżeństwem związek osób tej samej płci, jak i związek więcej niż dwóch osób. Druga zaś – zasada ochrony małżeństwa, rodziny, macierzyństwa i rodzicielstwa przez władze publiczne nie tylko nakłada na ustawodawcę obowiązek stanowienia norm zapewniających jej realizację, ale także zobowiązuje władze publiczne, w tym organy stosujące prawo, do podejmowania działań zapewniających należyłą opiekę i ochronę instytucji małżeństwa oraz rodzinie we wszystkich dziedzinach życia.

Prawo polskie nie przewiduje zatem możliwości zawarcia prawnie doniosłego, tj. wywołującego skutki prawne związku partnerskiego przez osoby tej samej płci. Uznanie w Polsce takich związków nie jest możliwe z uwagi na ich sprzeczność z podstawowymi zasadami porządku prawnego państwa polskiego.

Jednocześnie wskazać należy, że problematyka dopuszczalności zawierania przez osoby tej samej płci związków partnerskich w poszczególnych państwach członkowskich Unii Europejskiej nie jest objęta regulacją prawa europejskiego. Kwestia ta pozostawiona jest do wyłącznej kompetencji poszczególnych państw członkowskich Unii Europejskiej. Powyższe oznacza również, że możliwość zawierania w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej związków partnerskich przez obywateli polskich zależy wyłącznie od dopuszczalności zawarcia takiego związku na gruncie prawa danego państwa i ani prawo innego państwa członkowskiego, ani też prawo europejskie nie może w tę sferę ingerować.

Dodać przy tym należy, iż do tzw. Traktatu Akcesyjnego podpisanego w Atenach w dniu 16 kwietnia 2003 roku dołączony został Akt końcowy, w którym zamieszczono Deklarację Rządu Rzeczypospolitej Polskiej dotyczącą moralności publicznej, stwierdzającą, że „Rząd Rzeczypospolitej Polskiej rozumie, że nic w postanowieniach Traktatu o Unii Europejskiej,

zmieniających lub uzupełniających te traktaty nie stanowi dla Państwa Polskiego przeszkody w regulowaniu kwestii o znaczeniu moralnym, jak również kwestii odnoszących się do ochrony życia ludzkiego”. Nie ma zatem możliwości przymuszenia państwa polskiego do wprowadzenia regulacji umożliwiających zawieranie przez osoby tej samej płci związków partnerskich.

Odnosząc się natomiast do poruszonego w wystąpieniu zagadnienia, dotyczącego praktyki administracji publicznej w zakresie wydawania zaświadczeń o stanie cywilnym wymaganych przez niektóre państwa dla zawarcia związków partnerskich osób tej samej płci wskazać należy, że w świetle obowiązujących w Polsce regulacji prawnych nie ma podstaw do wystawiania zaświadczeń dla obywateli polskich w celu zawarcia związku partnerskiego za granicą.

Stosownie do art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1986 roku – *Prawo o aktach stanu cywilnego* (t.j.: Dz. U. z 2004 roku Nr 161, poz. 1688 z późn. zm.), obywatel polski zamierzający zawrzeć małżeństwo za granicą może otrzymać zaświadczenie stwierdzające, że zgodnie z prawem polskim może on zawrzeć małżeństwo. Nie wydaje się jednak, aby art. 71 ust. 1 stanowił mógł podstawę wydania zaświadczenia o stanie cywilnym w odniesieniu do obywatela polskiego zamierzającego zawrzeć za granicą związek partnerski z osobą tej samej płci. Przepis ten odnosi się bowiem wyłącznie do obywateli polskich, którzy zamierzają zawrzeć za granicą małżeństwo, rozumiane w prawie polskim jest jako związek kobiety i mężczyzny.

Natomiast zgodnie z art. 79 ww. ustawy, z ksiąg stanu cywilnego wydaje się odpisy zupełne i skrócone aktów stanu cywilnego, zaświadczenia o dokonanych w księgach stanu cywilnego wpisach lub o ich braku oraz zaświadczenia o zaginięciu lub zniszczeniu księgi stanu cywilnego. Każdy obywatel polski może więc otrzymywać odpisy aktów stanu cywilnego, w których stwierdzony zostanie jego stan cywilny oraz zaświadczenie o wpisach dokonanych w księgach stanu cywilnego. Oceny, czy konkretny odpis lub zaświadczenie będzie wystarczające do zawarcia związku dokonywać będą odpowiednie organy państwa, w którym związek będzie zawierany w oparciu o obowiązujące w tym państwie przepisy prawa.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego w myśl art. 6 ust. 1 ustawy – *Prawo o aktach stanu cywilnego* dokonują kierownicy urzędów stanu cywilnego. Zgodnie z art. 6 ust. 2 ww. ustawy, kierownikiem urzędu stanu cywilnego jest wójt lub burmistrz (prezydent), przy czym rada gminy może powołać innego kierownika urzędu stanu cywilnego i jego zastępcę lub zastępców (art. 6 ust. 3 cyt. ustawy). W związku z powyższym wskazać należy, iż sprawy z zakresu wydawania zaświadczeń o stanie cywilnym należą do właściwości organów gminy.

2 powetowanie

MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI
z up. Piotr STACHAŃCZYK
Podsekretarz Stanu

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych
w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów